

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ЕКСПЕРТІВ
ВІД ВІДДІЛУ АКРЕДИТАЦІЇ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ**

Назва ЗВО /наукової установи

Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"

Номер справи (договору), дата і реєстраційний номер заяви

А-19-0171-124 від 11.11.2019

Вид і назва освітньої програми

Середня освіта (образотворче мистецтво)

Шифр та назва спеціальності

014 Середня освіта

Шифр та назва галузі знань

01 Освіта/Педагогіка

Освітній рівень

Другий (магістерський)

Вид акредитації (первинна/чергова)

Первинна

Гарант освітньої програми (ППП)

Тимків Богдан Михайлович

Прізвище та ім'я відповідального фахівця відділу акредитації ОП

Рудик В.А.

Дата заповнення

13.11.2019

Після отримання доступу до матеріалів акредитаційної справи (до встановленої дати візиту до ЗВО) експерт має:

Стандартна частина

З огляду на виявлені недоліки викладу

у відомостях про самооцінювання освітньої програми

Ознайомитись на веб-ресурсі ЗВО з такими документами:

- ліцензією, зокрема правом ЗВО провадити освітню діяльність за відповідною спеціальністю, при якій функціонує освітня програма, що акредитується;
- документом, що регламентує розробку, затвердження, періодичний перегляд та закриття освітніх програм;
- документом про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (за наявності);
- документом, що регламентує організацію освітнього процесу;
- освітньою програмою та навчальним планом;
- робочою навчальною програмою або сила бусами;
- документами, що регламентують процедуру формування індивідуального навчального плану здобувачів;
- документами, що підтверджують співпрацю з роботодавцями (договори, угоди тощо);
- документами, що забезпечують організацію практичної підготовки здобувачів;
- із зауваженнями та пропозиціями попередньої акредитації чи акредитації інших програм, що надані фахівцем відділу акредитації (за наявності);
- зі змістом офіційних скарг щодо провадження освітньої діяльності як за освітньою програмою, що акредитується, так і за іншими освітніми програмами закладу вищої освіти (за наявності);
- із документами ЗВО, що регламентують процедуру врегулювання конфліктних ситуацій в межах освітньої програми, що акредитується.

- ознайомитись із заходами, вжитими ЗВО щодо вирішення конфліктних ситуацій.

2. Переконатися, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти за програмою, що акредитується, до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та /або наукової діяльності в межах освітньої програми.

3. Встановити, чи зведена інформація про викладачів корелює із ОП в частині освітніх компонентів (звернути увагу на достовірність наданої інформації про академічну та/або професійну кваліфікацію викладачів, залучених до реалізації ОП).

4. Здійснити запит до ЗВО щодо надання необхідної інформації із зазначених фахівцем пунктів.

5. З'ясувати достовірність інформації, наданої ЗВО у відповідних пунктах самоаналізу, на місці.

6. Надати рекомендації ЗВО щодо розміщення в публічному доступі коректної інформації та (за необхідності) підтверджуючих документів, якщо фахівцем відділу акредитації виявлені факти некоректного відображення.

7. З'ясувати наявність та відкритість доступу до відповідних посилань (link), що були не вказані (не долучені) або вказані некоректно під час заповнення відомостей про самооцінювання.

8. Здійснити огляд та встановити наявність матеріальних ресурсів, що передбачають якісну реалізацію освітньої програми:

- навчальних аудиторій, лабораторій тощо;
- бібліотеки, її фондів;
- спеціального обладнання, ліцензованого програмного забезпечення тощо (за необхідності);
- соціальної інфраструктури (гуртожитки, спортивна база тощо).

АНАЛІЗ ЗМІСТУ ВІДОМОСТЕЙ ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЕКСПЕРТАМ

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна¹, але потребує уточнення та з'ясування відповідності.

Відсутні підтверджуючі документи про реальне залучення стейкхолдерів до процесу формулювання цілей і ПРН ОП, про врахування вітчизняних та іноземних практик.

Рекомендація експертній групі

- 1) пересвідчитись відповідності цілей ОП місії та стратегії ЗВО;
- 2) з'ясувати під час виїзної акредитації як саме були залучені стейкхолдери здобувачі, роботодавці, академічна спільнота) до процесу формування ОП чи наявні підтверджуючі документи (факти) цієї процедури:
- 3) ознайомитись з тим, які іноземні ОП враховувались при розробці даної ОП і яким чином їх зміст було враховано.
- 4) з'ясувати відповідність РН за ОП вимогам, які визначені НРК за відповідним рівнем кваліфікації.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Коментар відділу акредитації

Інформацію подано коректно та по суті.

Відсутні посилання на внутрішні документи, які регулюють питання організації освітнього процесу в ЗВО, побудови індивідуальної освітньої траєкторії, практичну підготовку студентів.

Відсутня інформація стосовно того, як в контексті практичної підготовки за ОП відбувається співпраця із роботодавцями. Відсутня інформація стосовно рівня задоволеності студентів та випускників компетентностями, здобутими під час практичної підготовки за ОП

Відсутні опис механізму та підтверджуючі дані того, яким чином ЗВО враховує позицію здобувача щодо співвідношення обсягу окремих освітніх компонентів з фактичним навантаженням.

Рекомендація експертній групі

- 1) переконатися у наявності внутрішніх документів, які регулюють питання організації освітнього процесу в ЗВО, побудови індивідуальної освітньої траєкторії, практичну підготовку студентів;
- 2) ознайомитися зі змістом ОП, навчальним планом та відомостями, що викладені в таблицях 1,3 та з'ясувати:
 - чи зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності
 - чи зміст ОП має чітку структуру;

¹ Інформація коректна означає, що інформація викладена по суті питання. Однак, це не виключає необхідності детального та додаткового аналізу експертом викладеної інформації та встановлення її достовірності.

- чи освітні компоненти, включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему (структурно логічна схема);
- чи освітні компоненти дозволяють досягти цілей та програмних РН.

Програмні РН повинні забезпечуватись виключно за рахунок обов'язкових освітніх компонент.

3) переконатись у наявності регульованого механізму побудови індивідуальної освітньої траєкторії здобувача та під час бесіди зі здобувачами уточнити, чи реально забезпечується цей механізм. Під час індивідуальних бесід, звернути увагу на забезпеченість механізму вибірковості дисциплін;

- 4) переконатися у тому, що освітні компоненти ОП передбачають набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок.
- 5) ознайомитися з механізмом опитування здобувачів вищої освіти, які навчаються за даною ОП щодо задоволеності:
 - практичною підготовкою;
 - механізмом побудови індивідуальної траєкторії;
 - співвідношенням обсягу окремих освітніх компонентів ОП та фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти.

З'ясувати чи враховуються та яким чином результати опитування здобувачів за даною ОП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна, однак потребує уточнення.

Відсутні посилання на внутрішні документи, які регулюють питання визнання результатів навчання в іншому ЗВО та неформальній освіті.

Рекомендація експертній групі

- 1) переконатися у наявності внутрішніх документів, які регулюють питання визнання результатів навчання в іншому ЗВО та неформальній освіті;
- 2) з'ясувати під час індивідуальних бесід зі здобувачами про те, чи доступним є механізм визнання результатів навчання неформальній освіті для учасників освітнього процесу.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна, але потребує уточнення.

Посилання на веб-сторінку ЗВО, де розміщується інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК не інформативна. На момент ознайомлення з відомостями про само оцінювання навчально-методичні матеріали за окремим ОК відсутні.

Інформація щодо зв'язку навчання, викладання та наукових досліджень в межах ОП з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО потребує уточнення, в частині участі здобувачів у міжнародних проектах, конкурсах, обмінах.

Рекомендація експертній групі

- 1) ознайомитись зі змістом ОП, відомостями, що містяться в таблиці 1,3 та пересвідчитись, що визначені форми та методи навчання та викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання;
- 2) переконатися під час виїзної акредитації у доступності інформації для здобувачів вищої освіти щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів;
- 3) з'ясувати при особистій зустрічі зі здобувачами чи проводяться опитування для з'ясування рівня задоволеності методами навчання та викладання. Якщо проводяться, то ознайомитись з результатами такого опитування;
- 4) ознайомитися з діяльністю наукового гуртка за даною ОП;
- 5) ознайомитися з процедурою та практикою оновлення викладачами освітніх компонентів на основі наукових досягнень та сучасних практик у відповідній галузі;
- 6) з'ясувати чи приймають участь здобувачі вищої освіти за даною ОП у програмах міжнародного обміну, міжнародних проектах. Зверніть увагу чи існує в ЗВО структурний підрозділ (особа), що координує діяльність з інтернаціоналізації ЗВО та чи ознайомлені здобувачі з діяльністю такого структурного підрозділу (особи). Під час індивідуальних бесід з'ясувати чи доступною є інформація про участь у міжнародних обмінах, проектах, конкурсах для здобувачів за даною ОП та викладачів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Коментар відділу акредитації

Інформацію подано коректно та по суті.

Відсутні посилання на деякі внутрішні документи, які регулюють контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічну доброчесність.

Відсутнє посилання на веб-сторінку сайту, де оприлюднюються процедури проведення контрольних заходів, форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів освіти.

Відсутній опис моніторингу обізнаності здобувачів вищої освіти з процедурами проведення контрольних заходів, оскарження результатів контрольних заходів, врегулювання конфліктних ситуацій та з інших питань організації освітнього процесу на даній ОП.

Рекомендація експертній групі

- 1) під час індивідуальних бесід зі здобувачами з'ясувати, яким чином і у які строки доводиться інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання.
- 2) з'ясувати якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у ЗВО і чи існує така практика на даній ОП;
- 3) ознайомитися з механізмом проведення опитування та з результатами опитування студентів щодо зрозумілості критеріїв оцінювання, щодо наявності та процедури вирішення конфліктних ситуацій за результатами оцінювання;
- 4) під час індивідуальних бесід пересвідчитися у проведенні заходів з популяризації академічної доброчесності на даній ОП.
- 5) ознайомитися з практикою вирішення конфліктних ситуацій та механізмом оскарження процедури проведення контрольних заходів на даній ОП;

- 6) переконатись, що існують технічні можливості перевірки результатів наукової та академічної роботи здобувачів на плагіат;
- 7) пересвідчитися у перевірці на плагіат наданих здобувачами освіти результатів наукової чи академічної роботи.

Критерій 6. Людські ресурси

Коментар відділу акредитації

Інформацію подано коректно. В таблиці 2 відсутня інформація про академічну та професійну кваліфікацію викладачів..

Відсутні посилання на внутрішні документи, які регулюють питання професійного розвитку викладачів, процедуру добору кадрів.

Відсутні посилання на підтверджуючі документи (факти) про залучення роботодавців до освітнього процесу, професіоналів практиків, роботодавців до аудиторних занять.

Рекомендація експертній групі

- 1) переконатися у наявності внутрішніх документи, які регулюють питання професійного розвитку викладачів, процедуру добору кадрів;
- 2) з'ясувати відповідність викладачів дисципліні, яку викладає, ґрунтуючись на індивідуальному підході та беручи до уваги надані ЗВО пояснення. До уваги необхідно брати академічну та професійну кваліфікацію;
- 3) під час виїзної акредитації ознайомитися з підтверджуючими документами, провести індивідуальні бесіди та переконатися у реальному залученні роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу; до проведення аудиторних занять.
- 4) ознайомитися з системою професійного розвитку викладачів в ЗВО та документами, які регулюють це питання. З'ясувати, які заходи вживає ЗВО для підвищення фаховості викладачів та яким чином відбувається моніторинг рівня професіоналізму викладачів;
- 5) ознайомитися з внутрішніми документами та системою заохочення викладачів за досягнення у фаховій сфері.
- 6) під час виїзної акредитації провести індивідуальні зустрічі та переконатися у прозорості механізму добору кадрів, у дієвості системи стимулювання професійному розвитку та підвищення фаховості викладачів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Коментар відділу акредитації

Інформацію подано коректно та по суті.

Рекомендація експертній групі

- 1) переконатись в тому, що фінансове, матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення є достатнім та сприяють досягненню цілей, завдань, програмних результатів навчання;
- 2) під час виїзної акредитаційної експертизи провести бесіду із стейкхолдерами стосовно реалізації даного критерію. Варто з'ясувати рівень задоволеності здобувачів вищої освіти організаційною, освітньою, інформаційною консультативною та соціальною підтримкою з боку ЗВО. Чи дієвим є спосіб психологічної підтримки студентів;

- 3) ознайомитись під час виїзної експертизи з процедурами врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією), із тим, яким чином забезпечується доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу. З'ясувати якою є практика їх застосування під час реалізації ОП.
- 4) переконатися в тому, що ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими потребами;

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна, однак потребує деяких уточнень.

Інформація про механізм акумуляції пропозицій здобувачів та роботодавців для перегляду ОП потребує уточнення.

Відсутні посилання на результати опитувань здобувачів щодо якості ОП.

Відсутні посилання на документи (факти), які би могли підтвердити інформацію про співпрацю з роботодавцями щодо перегляду ОП.

Рекомендація експертній групі

- 1) з'ясувати, яким чином ЗВО акумулює пропозиції здобувачів для перегляду ОП.
- 2) ознайомитися з результатами опитування здобувачів вищої освіти, що навчаються за даною ОП та яким чином результати такого опитування впливають на забезпечення якості освіти;
- 3) з'ясувати яким є механізм залучення роботодавців до процесу перегляду ОП та чи наявні підтверджуючі документи (факти) такої співпраці;
- 4) ознайомитися з матеріалами, які підтверджують взаємозв'язок випускників ОП та ЗВО;
- 5) ознайомитися з процедурою опитувань учасників академічної спільноти щодо вдосконалення внутрішньої системи якості освіти та чи враховуються результати таких опитувань у внутрішньому забезпеченні якості освіти;
- 6) ознайомитися з механізмом взаємодії між структурними підрозділами ЗВО в контексті здійснення процесів та процедур внутрішнього забезпечення якості освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Коментар відділу акредитації

Посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту освітньої програми та затверджену ОП не інформативна.

Рекомендація експертній групі

Зверніть увагу на розміщення на веб-сторінці ЗВО проекту ОП та затвердженого ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження – не застосовується

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна

Рекомендація експертній групі

-

Скарги *відсутні*

Загальні зауваження попередніх експертиз *відсутні*

Інше (в разі потреби)